

דבר תורה לשלחן שבת

מתורת הגאון רבי אלעזר זאב רו שליט"א, רבה של תל ציון

פרשת מצורע ה' ניסן תשע"א

הדרך לפרנסה...

ואם דל הוא ואין ידו משגת ולקח כבש אחד אשם לתנופה (יד, כא)

בגמרא (ב"מ פה) מסופר על רבי הקדוש שפעם אחת הביאו עגל לשוחטו, ברח והחביא ראשו תחת כסותו, והיה בוכה, אמר לו: "לך לכך נוצרת". אמרו בשמים "הואיל ואינו מרחם יבואו עליו יסורים". [ורבנו אליעזר פאפו בספרו פלא יועץ (מע' רחמנות) כתב: שהעגל הוא בא לרבי, שיעשה לו תיקון, בלי שיצטרך לסבול צער שחיטה. וכ"כ היעב"ץ (שם) ע"ש]. וסבל רבי הקדוש, שש שנים מאבן בשתן, ושבע שנים בחולי הפה, בסך שלוש עשרה שנה של יסורים, ועל ידי מעשה רחמנות נסתלקו, כיצד, כי יום אחד היתה שפחתו מטאטא את הבית והיו מוטלים עכברים קטנים, אמר לה: "הניחי להם! ורחמי על כל מעשיו כתוב". אמרו בשמים "הואיל ומרחם - נרחם עליו". נמצאנו למדין: "כפי שאדם מודד כך מודדים לו". לך צריך כל אדם להיות "אכפת" ולא להתעלם...

"וכל המרחם על הבריות - מרחמין עליו מן השמים". ואמרו רבותינו (גיטין ז). אם רואה אדם שמזונותיו מצומצמים, יעשה מהן צדקה". וזה הפלא ופלא! הלא אדרבא, כיון שעכשיו מצבו קשה, איך יתן חלק מזה לאחרים? אלא כך הוא ההנהגה: קשה לך, תן לאחרים וירווח לך. (ובפרט כמו עכשיו בקמחא דפסחא). וזה מורה על שורש טוב כמ"ש (ביצה לב) "כל המרחם על הבריות בידוע שהוא מזרעו של אברהם אבינו", וההיפך להיפך, ערב רב (ע"י זוהר בראשית דף כה).

והנה ע"י שאדם לומד תורה, ה' יתברך מרחיב לו, באופנים נגלים או נסתרים כאשר רואים בחוש, ולדוגמא: מי שעסוק בתורה, ומצבו הכלכלי לא כ"כ בטוב, הקב"ה מגין עליו, שלא יפסיד ע"י קלקול המכוננית או הפסד, והוצאות מיותרות. וכל שכן שמסדר לו בגלוי פרנסה, ומסתדר וכו'.

וכל העוסק בתורה מעוני - סופו שיזכה לקיימה מעושר. לך צריכין האברכים היקרים לא להניח ספסלי הלימוד, לפרוש החוצה מהרה. והגמרא (בנדרים דף נ). מספרת על רבי עקיבא שנתעשר משה דברים עושר רב ועצום ע"ש. כי סוף הכבוד לבא. חזק וחזק בסבלנות. אל תרפה מן התורה. ואל שדי נאמן, לא יעזבנו.

יש עוד דבר שצריך להיות דבק בו יום יום. והיא "חזרה להקב"ה". לבא אליו לדבר עימו, להתנקות לפניו ע"י תשובה, ע"י השתנות לטובה והוספה בלימוד, ובתיקון ההתנהגות ובתיקון המידות. ואז ממילא יגרום שיתקיים בו "טרף (פרנסה) נתן ליראיו". ולכן "יעזר אל פרנסה" עולה כמנין "תשובה".

וז"ש "ואם דל הוא ואין ידו משגת" מה תקנתו להתעשר? ולקח כבש אחד - "כבש" רומז לחסד ורחמים. ויצרף עמו אשם לתנופה - כלומר "תשובה" שירגיש עצמו כאשם לחזור לאל יתברך. וזהו יגרום לו תנופה והתעלות לכפר עליו. וה' יזכנו להתחזק ברחמנות, ובתשובה, ובתורה בשקידה, אמן.

שבת שלום ומבורך !

ע"י העבודות שאדם עובד לכבוד פסח יכול להגיע לדרגת "רוח הקודש", כך נאמר בשם רבי לוי יצחק מברדיצ'וב, אכן דבר אחד מפסיד זאת, והוא "הכעס"! ה' יצילנו וישמרנו.

שואל ומשיב

נערך על פי תשובות שהשיב מורנו הרב שליט"א בכתב ובעל פה.
כאן הובאו המסקנות בקצרה, ועוד חזון למועד אי"ה

קריאת פרשת הנשיאים בשבת

שאלה: בחודש ניסן שאומרים פרשת הנשיאים ויהי רצון וכן תפילה לעילוי הנשמות, האם יאמרם גם בשבת.

תשובה: במעשה אליהו (אות קסח) כתב שהוא מדלג תפלת עילוי הנשמות בשבת, אך פרשת הנשיאים אומרו רק מדלג מ"וכשם וכו'". ע"ש. וע' שו"ת מציון אורה (סימן טו).

הכשרת כוס קידוש

שאלה: כוס קידוש האם צריך הכשר להשתמש בו בפסח.

תשובה: אין צריך.

ביקור חולים לבעל מום קבוע

שאלה: אדם שהוא בעל מום קבוע כגון עורון או נכות רח"ל, אבל הוא בריא, האם אדם שבא לבקר מקיים מצות ביקור חולים.

תשובה: נראה, כי באופן הלז, אין בו מצות ביקור חולים. שהרי אינו חולה. הגם שיתכן דחולה המוזכר בהלכה אינו דוקא גוסס ונוטה למות. אלא כל שנפל למשכב וכדומה הוי בכלל חולה. מ"מ זהו כשמצד חלישותו וכיוצא, משא"כ בנידון הנזכר. ועוד יתכן שאין כדאי לבוא אצלו בתור ביקור חולים! כי אז נראה לאיש כאילו מסתכלים עליו ועל מומו כביכול, ותהי להיפך. ומ"מ בודאי יש בזה משום מצות "גמילות חסדים" כמ"ש הרמב"ם (בפי"ד מהלכות אבל). ע"ש. וע"ע בספר "פלא יועץ" לרבנו אליעזר פאפו זצ"ל (במערכת נחמה) "דגמ"ח דניחום אינו רק באבל אלא בכל צרה להפיגו מצרתו", ולהיות מקוה לה' יתברך שיהיה טוב.

שאלות ניתן להפנות לת.ד. 57124 ירושלים, או בפקס: 02-9709118,

או דרך מערכת הגליון בדוא"ל: dvartora1@gmail.com

הלכתא למועדה

חודש ניסן החודש מרובה בהכנות לקראת "חג חרותינו". ובכן אין ספק שצריך להתכונן, הן בענין "הנקיון" מבית ומחוץ, הן בענין "הקניית" למיניהן, הן בעזרה לבני הבית. אולם "יפה תורה - עם דרך ארץ", כלומר בד בבד עם העבודות, יש להדבק בתורה. דהיינו לעבוד וגם ללמוד באמצע, ומלבד כל זאת לבא לחצרות ה' לקבוע בלימודים. ויש ליתן לב לדבר, ולא להתעלם חלילה מהתורה הקדושה.

אבן יקרה

פעם אחת, בתחילת חודש ניסן, כשיצא רבי שמואל מקמינקה לאסוף כספים למגביית 'קמחא דפסחא', נכנס אל יהודי עשיר וביקש ממנו לתרום סכום נכבד בעבור העניים. הלה היסס וניסה להתחמק.

אמר לו רבי שמואל: "אין לך מומה לחשוש. אתן לך שטר התחייבות משני ערבים מכובדים".

העשיר תהה לפשר הדברים, ורבי שמואל הסביר: "הרמב"ם כותב בהלכות מתנות עניים שלעולם אין אדם נעשה עני בגלל נתינת צדקה, והוא מבטיח שלא יקרה לו שום נזק או דבר רע בעקבות מתן הצדקה. על ההבטחה הזאת חוזר גם ה'בית יוסף' בתחילת הלכות צדקה. הרי לך שני ערבים מכובדים - הרמב"ם ורבי יוסף קארו".

(שיחת השבוע)

הגליון יוצא לאור על ידי מוסדות "מתן תורה" (ע"ר). ת.ד. 57124 ירושלים

לקבלת הגליון בדוא"ל שלחו ל: dvartora1@gmail.com

מכון "מתן תורה"

להוצאת ספרים וחקר כתבי קודש

ישמח לב מבקשי ה'!

שלשה ספרים נפתחים

שמחים אנו להודיע כי יצאו לאור שלשה ספרים יקרים ונפלאים

איש ואשה

שזכו

ח"א

זכויות איש ואשה בראי ההלכה

הלכות הכתובה ותנאיה

(בכרך זה זכויות האשה)

ערוך בשפה ברורה השווה לכל נפש,
ממקור הדין בש"ס ובראשונים,
ועד ההלכה למעשה

600 עמודים

מתאים לאברכים, חתנים,
דיינים, וכל החפץ לידיע
נושאים אלו

מעוטרת בהסכמות נלהבות מגדולי
ישראל שליט"א, שהעידו כי עוד
לא היה כספר הזה

קן משולח

הלכות שילוח הקן

ועניניו עפ"י הפשט וע"ד הסוד

מאת מורנו ורבנו נשיא מוסדותינו
הגאון הגדול

כמהר"ר אלעזר רוז שליט"א

בעל שו"ת מציון אורה,
רבה של תל ציון

ערוך בטוב טעם ודעת, מהמקורות
בש"ס ועד אחרוני דורנו
[כדרכו של המחבר בעשרת ספריו
הקודמים, ובסדרת "פרי עץ הדר"
ושא"ס]

בשפה ברורה, כולל בירורי
הלכות, כללי הדינים,
עניני לאו הניתק לעשה, ועוד

מתובל בדברי אגדה

ובסגולות

עם תמונות

מצא חן

חידושי הרמב"ם

להגאון הקדמון

רבי אליהו האקו זצ"ל

מגאון איזמיר

בתקופת מורן החיד"א זצ"ל

מהדורא מפוארת, מעוטרת בהערות
והארות

"תשואות חן"

ובסופו ספר "לוית חן"

מהנושאים הנדונים בספר:

חייב ארבע כוסות למי שהיין מויקו
למה אין מברכים על החרוסת?
המוצא חמץ במועד מה יעשה?
אם נשים חייבים בתשבייתו

ועוד עשרות נושאים מרתקים,
סוגיות, חקרי דינים, וכללי הלכות

מוקד הזמנות לכל רחבי הארץ:

פל': 054-8456041 או 052-764-7844

ת.ד. 57124 ירושלים

דוא"ל: matantor@gmail.com